

Gazdálkodástudományi Műhely

2020/2021. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szeminárium:

Tanegységkód	Oktató	Cím
BMVD-200.746b/EC	Bondici László	Pénzügyi modellezési módszerek

II. COLLEGIUMI MUNKA

A 2020/2021-es tanév tavaszi féléve volt a 2020-ban alapított Gazdálkodástudományi Műhely második féléve. A félév során a nyáron felvett, illetve csatlakozott három bentlakó és öt bejáró hallgató közül egy bejáró hallgató – egyéb szakkollégiumi tanulmányi kötelezettségeire tekintettel – passzív féléven volt. A hallgatók szakmai háttere, valamint évfolyama is változatos, a Gazdálkodástudományi Intézet pénzügy és számvitel, gazdálkodási és menedzsment, illetve nemzetközi gazdálkodás alapszakjairól, pénzügy mesterszakjáról, a Társadalomtudományi Kar alkalmazott közgazdaságtan alapszakjáról, valamint a Természettudományi Kar matematika alapszakjáról is van hallgatónk, ami a műhelyóra tematikájának meghatározása során némi kihívást jelentett. A szakmai munka nagyrészt ennek keretén belül valósult meg, az óra a teljes félév során távoktatás formájában zajlott. A kurzus bizonyos részeinek teljesítéséhez otthoni, önálló munkára volt szükség, míg más részek esetén az órai interakciók számítottak.

III. TANÁRI JELENTÉS

Pénzügyi modellezési módszerek

I. A szeminárium adatai

Oktató: Bondici László, István Adrienn

Helye és ideje: Eötvös József Collegium, szerda 20:00-21:30 (MS Teams)

Tanegységkódja: BMVD-200.746b/EC

Kreditértéke: 3 kredit

A kurzust felvevő hallgatók száma: 8 fő

A kurzust eredményesen teljesítő hallgatók száma: 8 fő

II. A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A tárgy leírása, célja:

A kurzus heti rendszerességgel, 12 alkalommal, alkalmanként 90 percben került megtartásra. A kurzus három logikai egység köré szerveződött:

I. rész: Financial Engineering and Risk Management (Part I) – záró modulok (7 óra)

Az első egységben a Columbia Egyetem *Financial Engineering and Risk Management (Part I)* című, a Coursera felületén elérhető online tananyagának utolsó két modulját dolgoztuk fel (<https://www.coursera.org/learn/financial-engineering-1>). A kurzust a Business Insider egy korábbi elemzésében azon 16 kiemelkedő üzleti kurzus közé sorolta, melyek különösképp megérik a ráfordított időt (<https://www.businessinsider.com/best-free-online-business-courses-2013-10>).

A tematikát tekintve ez egy bevezető kurzus, amely bepillantást nyújt a pénzügyi modellezés, illetve a különféle derivatívák árazása során alkalmazott modellek és eljárások tömkelegébe. A bemutatott modellek mind időben, mind pedig térváltozójukban diszkrétnek, így elkerülhető a folytonos idejű apparátus, a sztochasztikus analízis technikai nehézségeivel való vesződés, ezáltal az alapszakos hallgatók számára is feldolgozható az ismertett tananyag. A kurzus alapjául szolgáló, online elérhető tananyag megismerteti a hallgatókat a témakörben abszolút dominánsan használt angol szaknyelvi kifejezésekkel, illetve az önálló ismeretelsajátításra is ösztönöz.

II. rész: MS Excel – fókuszban a pénzügyi eszköztár (4 óra)

A második egységben a MS Excel programcsomaggal foglalkoztunk, fókuszálva ennek a pénzügyi modellezésben használt eszköztárára. A rendelkezésre álló időkeret leginkább csak az érdeklődés felkeltésére volt elegendő, de a következő félév során a tervek szerint bizonyos részek újból terítéken lesznek majd. A kurzus ezen részének megtervezését és lebonyolítását túlnyomó részt István Adrienn végzős mesterszakos hallgató végezte.

III. rész: Munkaerőpiaci tapasztalatok (1 óra)

A harmadik egységben munkaerőpiaci tapasztalatokról tartottunk egy kötetlen beszélgetést. A műhely felsőbb éves hallgatói, akik már valós munkatapasztalatokkal rendelkeznek, meséltek a saját élményeikről, illetve a későbbiekben jól hasznosítható tanácsokat osztottak meg.

A számonkérés módja, a kurzus teljesítése:

Az első rész esetén a Coursera felületén a tananyaghoz kapcsolódóan elérhető 6 darab online tesztből az utolsó kettő sikeres teljesítése volt a jegyszerzés feltétele (az előző félév során az első 4 tesztet már sikeresen abszolválták a hallgatók). A második és harmadik részek esetén az aktív órai részvétel volt a fontos.

Tematika:

I. rész: Financial Engineering and Risk Management (Part I) – záró modulok

A félév során feldolgozott tananyag követte az online kurzus beosztását. Az első alkalom az előző féléves ismeretek áttekintéséről szólt, az ott szereplő alapvető gondolatok, ötletek felfrissítése elengedhetetlen volt a záró részek sikeres teljesítéséhez.

A kurzus ötödik modulja: modellkalibráció, a Black-Derman-Toy-modell. Derivatívák árazása a BDT-modellben. Csőd kockázat, csőd kockázatos kötvények. Csőd kockázatos kötvények modellezése a binomiális modellben (eltérés a kockázatmentes kötvénytől, maradványérték, kamatfelár, hazárdráta). Csőd kockázatos kötvények árazása, a hazárdráták kalibrálása a piaci adatokhoz. CDS-ügylet, az ügylet jellemzői, árazása. A CDS-felárakból kinyerhető információ, országkockázat. A CDS ügyletek szerepe a 2007-2008-as pénzügyi válságban.

Hatodik modul: bevezetés a strukturált termékek világába: jelzáloghitelek, eszközzel és jelzáloglevéllel fedezett értékpapírok (ABS, MBS). Kamat- és névértékrész-ügylet (IO, PO), előtörlesztési kockázat. Az MBS ügyletek mechanizmusa, árazása, kockázata. Fedezett jelzálogkövetelések (CMO). A strukturált termékek szerepe a pénzügyi válságban.

II. rész: MS Excel – fókuszban a pénzügyi eszköztár

Alapvető pénzügyi Excel-es függvények: NPV, IRR, FV, RATE, IF, COUNTIF, VLOOKUP, DATE. Alkalmazás: hitelmoratórium hatása a törlesztési időre, gyakorló feladatok.

A Solver beállításai, használata. Adattábla, feltételes formázás, példák. Adatelemzés, pivot-táblák, szűrések. Kapcsolódó gyakorló feladatok.

Excel VBA programozási alapok (alapvető változók, adatstruktúrák), alapvető vezérlési szerkezetek (ha-akkor, ciklusok). Vezérlőgombok, interaktív alkalmazás készítésének alapjai. Gyakorló feladatok.

III. rész: Munkaerőpiaci tapasztalatok

Munkahelykeresés folyamata: a jelentkezés, interjúzás buktatói. Felkészülés a szakmai, HR-es és egyéb típusú interjúkra. Hogyan érdemes az önéletrajzot felépíteni, mik azok a dolgok, amiket feltétlenül tartalmaznia kell, valamint mik azok, amiket általában jobb elkerülni? A bértárgyalás és fontossága. Gyakornoki és junior pozíciók, az első időszak kihívásai.

III. A szeminárium értékelése:

A kurzus során a résztvevők megismerkedhettek a pénzügyi modellezés bevezető szintű eszköztárával. A tanult modellek Excel-ben implementálhatók voltak (a tananyaghoz preparált Excel-munkafüzetek is tartoztak), így a gyakorlati megközelítés párhuzamosan követte az elhangzott elméleti részeket, és közben az Excel-programcsomag néhány speciális funkcióját is áttekintettük. A kis hallgatói létszám lehetővé tette interaktív órák tartását, így a félév folyamán a felfedezett oktatás is szerepet kapott, a terítékre kerülő modellek bizonyos részeit közösen találtuk ki. A változatos előismeretekkel rendelkező hallgatók kooperációjából fakadó szinergia meghatározó jellemzője volt a kurzusnak.

A sikeresen teljesített kvizekért elektronikus, LinkedIn-profilba illeszthető tanúsítványt lehet igényelni, mely a későbbi munkaerőpiaci esélyeket kedvezően befolyásolhatja. Az ismertetett tananyag remélhetőleg mind az alap, mind a mesterszakos hallgatók számára hasznos kiegészítést nyújtott az egyetemi curriculumhoz képest és a későbbiekben a pályaorientáció során is hasznos ismeretnek bizonyul majd.